

Residora, el conte

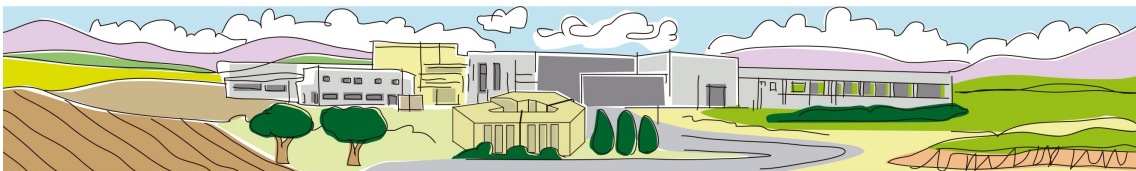
Dossier pedagògic PER A TREBALLAR LA PREVENCIÓ DE RESIDUS

Cicles educatius

Educació infantil i cicle
inicial

TREBALL COL·LABORATIU

Temàtiques ambientals

Objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

INTRODUCCIÓ

La prevenció de residus és la prioritat en la jerarquia de gestió de residus de la Unió Europea. El millor residu és el que no es fa, i cal que establim nous hàbits de consum que redueixin els residus que generem. La reducció de residus no significa tant sols la disminució de tones de material de rebuig que s'ha de gestionar i moltes vegades acaba a la natura, són també les emissions a l'atmosfera que evitem amb la despesa energètica de fer els envasos o els objectes de consum, de transportar-los, etc.

Per això treballar la prevenció de residus i el fet que un residu no és quelcom que es llença i prou, sinó que és un recurs per poder fer-ne una altra cosa i allargar-ne la seva vida útil és tant important des de la infància.

BREU DESCRIPCIÓ

Aquesta proposta és senzillament un recull d'activitats que es poden treballar a l'escola o també en centres de lleure, a través del conte : "Residora, la rateta que no volia menjar res".

Per tal d'enriquir el treball i fer-lo col·laboratiu per a diferents cicles, es proposarà una activitat conjunta entre educació infantil i cicle inicial en el qual els alumnes comparteixin els aprenentatges comuns i enriqueixin el coneixement dels més petits. Es tindrà en compte el nivell de lectura i treball oral dels més grans.

RELACIÓ AMB EL CURRÍCULUM

Educació infantil

- Observació i identificació de l'entorn social: l'escola, el carrer, el barri, el poble o ciutat. Reconeixement de pertinença a la família, a l'escola, al grup classe, i les relacions que s'hi estableixen.
- Observació i reconeixement de semblances i diferències en organismes, objectes i materials: color, grandària, mida, plasticitat, utilitat, sensacions i altres propietats.
- Identificació de canvis que es produeixen en l'entorn i en el temps, establint relacions causa-efecte.
- Ús del dibuix com a mitjà de representació: observació de la realitat, processos, canvis.

Cicle inicial

- Exploració d'algun aspecte de l'entorn a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu.
- Composició individual i col·lectiva d'imatges i objectes a partir de materials i tècniques.
- Ús de materials, d'imatges i d'objectes diversos de l'entorn en les produccions pròpies i col·lectives
- Coneixement de la literatura de tradició oral: rondalles, llegendes, cançons, dites, etc.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

En aquesta activitat els alumnes aprendran o consolidaran els conceptes de:

- La selecció de residus: els contenidors de recollida selectiva i els residus que corresponen.
- La reutilització dels residus per allargar la vida útil dels objectes.
- La tècniques artesanals o professionals per elaborar coses, relació professió -producte.
- La diferència entre producte local i provinent d'altres països i la petjada ecològica.
- La lectura amb dos tipus de lletra.
- L'exposició oral d'un conte i el significat del conte.
- Tècniques bàsiques de manualitats en paper.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

EDUCACIÓ INFANTIL

Etapa 1: Els colors són importants

Els alumnes d'educació infantil, com a activitat inicial realitzaran l'activitat que trobareu a " La col·lecció" que es diu " El joc dels colors i els contenidors". Aquesta activitat introdueix als alumnes els colors del contenidors i els material que hi dipositem. (Recordeu entrar al "meu espai" per accedir als dossiers pedagògics).

En el cas que no vulgueu fer aquesta activitat proposada, els grups han de treballar aquesta temàtica amb algun altre recurs similar.

Etapa 2: Ens expliquen un conte

Lectura del conte per part dels alumnes de cycle inicial a través d'un Kamishibai fet a l'aula.

La lectura es farà per grups petits: 4 alumnes de cycle inicial per a 5 alumnes d'educació infantil aproximadament. Els metres han de decidir els grups segons la composició de cadascun al seu centre.

Els alumnes de cycle inicial llegiran el conte i l'explicaran utilitzant el material retallable d'aquest dossier tipus titelles.

Etapa 3: Mural titulat " Això podria ser...." (activitat valoració)

Hem vist que podíem donar un altre ús a les coses per allargar la seva vida útil i no llençar-les.

Per pensar en quin ús podem donar a les coses la classe farà un collage grupal. La idea és disposar d'un paper d'embalar a la paret, i de fotos de coses quotidianes enganxades amb cola (podeu trobar-ne a propagandes o revistes). La base del mural l'hauran preparat els alumnes de cycle inicial i seran ells qui presentaran l'activitat als més petits.

Es tracta que els alumnes d'educació infantil complementin les fotos amb elements dibuixats que donin un altre ús a l'objecte de la foto.

Cal deixar que utilitzin la seva imaginació, al nostre parer no cal limitar-la. No passa res si fan ninots o si hi posen rodes, o si ho pinten. L'important és que l'hagin canviat en alguna cosa que els agradi per entendre el concepte.

RESIDORA, EL CONTE

Dossier pedagògic PREVENCIÓ

CICLE INICIAL

Etapa1: Lectura del conte

Lectura conjunta en veu alta del conte “ Residora, la rateta que no volia llençar res”

Podeu parlar a classe de què us ha semblat del conte contestant aquestes preguntes:

- On vivia la Residora?
- Què va descobrir al parc? Coneixeu vosaltres aquelles caixes tan grans de colors que va veure la residora? Els utilitzeu? Per a què?
- Que un de vosaltres es posi a la pissarra i aneu dient i anotant coses que posaríeu a cada contenidor.
- Heu reutilitzat alguna vegada alguna cosa en comptes de llençar-ho? Què era?
- Què és millor, comprar moltes coses i llençar-les al contenidor que toca o no comprar-les si no és necessari?

Etapa 2: Ve de lluny, se'n va lluny...

La Residora al conte diu a en Pitu Tries que no cal que les coses que són als contenidors vagin lluny a reciclar, per que ella els pot utilitzar a casa.

Saps on van els residus que posem per reciclar? Mira aquestes fotos de plantes de residus que trien encara més els residus que posem als contenidors per poder-los aprofitar. Relaciona les frases següents amb cada una d'aquestes fotos:

- Separen el vidre per colors per poder fer ampolles i pots.
- Separen els bricks, de les llaunes, les ampolles transparents, les ampolles de colors, els plàstics per aprofitar per separat el material que s'assembla.
- Prensens i netegen el paper i el cartró per portar-lo a fer pasta de paper.

foto 1

foto 2

foto 3

Moltes d'aquestes plantes envien el paper, els envasos i el vidre a altres països si al nostre no hi ha llocs on en facin altres objectes. Els principals països del món que el compren són La Xina, Estats Units, Hong Kong. L'Àfrica també compra roba de segona mà. Podeu buscar a internet on van els residus.

Els productes que utilitzem i llencem se'n van lluny i utilitzen avions i vaixells que contaminen. Però d'on venen?

Esta foto de Autor desconocido está bajo licencia [CC BY-NC-ND](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

RESIDORA, EL CONTE

Dossier pedagògic PREVENCIÓ

La majoria dels productes que comprem tenen a l'etiqueta la seva procedència.

Cadascú de vosaltres porteu a classe un producte que tingueu a casa, menjar, roba, sabates, joguines, etc. Dibuixeu aquesta taula a la pissarra i ompliu-la dient d'on venen. Si no heu portat productes mireu els que hi ha a l'escola o la mateixa roba que porteu posada.

QUIN OBJECTE ÉS?	D'ON VE?

Quina conclusió en podeu treure d'aquesta reflexió?

D'on venen i on van moltes de les coses que comprem? I després quan les llencem?

Etapa 3: Fet a casa

El viatge a països llunyans és car i a més a més contamina moltíssim. La millor manera d'ajudar a minimitzar al canvi climàtic és **apostar pel producte local. Sabeu què és?**

- Les professions i artesans que elaboren productes per a nosaltres.

Relaciona productes amb professions a la pissarra. Penseu entre tots quins artesans coneixeu i què fabriquen o produeixen. Si es vol treballar més àmpliament es poden buscar fotos o dibuixos i relacionar-los en una cartolina.

En aquest dossier us posem exemples, els alumnes han de dir allò que coneixen guiats pel mestre. Relacionar amb algun tema de medi natural i social.

Professions: fuster, lampista, former, carnisser, pagès, pastisser, etc.

Productes: un armari, una làmpada, pa, galetes, un pastís, fruita, verdura

Coneixeu aquestes persones i botigues que siguin al vostre poble o ciutat?

- Fem els nostre propi teatre per explicar un conte

Com que creiem que és important fer les coses nosaltres mateixos en comptes d'anar-los a comprar que vinguin de lluny, us proposem ser una mica manetes i fer el vostre propi teatre japonès o Kamishibai, que us permetrà després fer l'hora del conte als vostres companys més petits.

Us posem alguns enllaços per a construir un teatre, en funció del nivell que tingueu podeu fer-ho més o menys fàcil.

RESIDORA, EL CONTE

Dossier pedagògic PREVENCIÓ

Construcció kamishibai:

<https://youtu.be/NCFNWcmPIC8>

<https://www.youtube.com/watch?v=AsXEIgwOKpA>

Un cop fet el teatre, us proposem dues coses per utilitzar-lo:

1/ Imprimiu les pàgines del conte sense lletra i les aneu canviant al teatre al mateix temps que expliqueu el conte.

2/ Imprimiu les imatges del conte per separat, el fons i les figures. I convertiu el kamishibai en un teatre de titelles. El dibuix de fons servirà de teló i si enganxeu els personatges a un pal de gelat podreu fer-los moure.

Etapa 4: Expliquem un conte

Ara ens toca a nosaltres també explica un conte que ensenya tot allò que hem après. Ho farem als més petits de l'escola. Per això utilitzarem el teatre japonès que hem fabricat per grups, i amb els mateixos grups ens dividirem la feina. Els que llegeixen, els que aguanten el teatre, els que posen els personatges a cada escena... És l'hora del conte!

En funció del nombre d'alumnes dels dos nivells els metres organitzaran l'activitat com considerin convenient.

ACTIVITAT DE VALORACIÓ

Per acabar l'activitat i com a activitat de valoració. Els alumnes de cycle inicial hauran buscar fotos d'objectes que es poden reutilitzar o donar un altre ús, els clavaran amb cola en un paper d'embalar. Amb retoladors, amb els alumnes d'educació infantil, completaran les fotos amb elements dotant-los una segona vida (veure etapa 3 d'educació infantil)

RESIDORA, EL CONTE

Dossier pedagògic PREVENCIÓ

ANNEXES

- Lamines del conte sense lletra
- Làmines de fons del conte
- Dibuixos dels personatges per retallar
- Fotos de les plantes en més gran per passar a la pissarra digital

